

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

6-7 EKİM 2022
ANKARA

Bölge İdare Mahkemeleri

İçtihat Paylaşımı ve
Değerlendirme Toplantısı
SONUÇ RAPORU

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

6-7 EKİM 2022 / ANKARA

BÖLGE İDARE MAHKEMELERİ

İÇTİHAT PAYLAŞIMI VE
DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

SONUÇ RAPORU

6-7 EKİM 2022 / ANKARA

BÖLGE İDARE MAHKEMELERİ İÇTİHAT PAYLAŞIMI VE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

T.C. Danıştay Başkanlığı Adına Sahibi

Zeki YİÇİT

Danıştay Başkanı

Hazırlayan

Danıştay İctihat, Raporlama ve İstatistik Birimi

ISBN

978-605-73633-4-3

Basım Yılı

2023

Basım Yeri

Danıştay Matbaası

Yayın Yönetim Yeri

T.C. Danıştay Başkanlığı Yayın İşleri Müdürlüğü

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:149

Eskişehir Yolu 10. Km. Çankaya/ANKARA

Tel: 0(312) 253 20 48 **E-posta:** yayin@danistay.gov.tr

www.danistay.gov.tr

© 2023 T.C. DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

Tüm hakları saklıdır. Danıştay Başkanlığının yazılı izni olmaksızın eserin tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sunuş	07
Çalışma Konusu ve Katılımcılar	09
Sonuç Raporu	13
Fotoğraflar	43

SUNUŞ

Hukukun üstünlüğünün temel unsurlarından olan hukuki güvenlik ilkesi, yargı düzeninde bulunan tüm mercilerin benzer hukuki meselelere ilişkin aynı yönde karar vereceği ve bu şekilde oluşan uygulamanın tutarlı biçimde devam edeceği yönünde toplumda bir beklenti oluşturmaktadır.

Yargı düzeninin tutarlı işlemlerini sağlamak, o yargı düzeninin başındaki yüksek mahkemenin en temel görevlerindendir. Yüksek mahkemenin nitelikli ve istikrarlı içtihatlar üretmesi, içtihatlarla şekillenen ve gelişen bir hukuk dalı olan idare hukuku bakımından daha fazla önem arz etmektedir. Hukuki güvenlik ilkesinin zedelenmemesi için öncelikle içtihat aykırılıklarını önleyici mekanizmaların etkin hale getirilmesi önemlidir.

Nitekim Danıştay Başkanlığı hukuki güvenlik ilkesinin gerçekleşmesi açısından aynı maddi olay ve hukuki durumdan kaynaklanan davalarda birbirine aykırı kararlar verilerek doğacak olan içtihat aykırılığını önlemek için bölge idare mahkemeleri ile 2017 yılından itibaren içtihat paylaşımı toplantıları gerçekleştirmektedir. Böylelikle Danıştay Başkanlığı ile Bölge İdare Mahkemeleri arasında iletişim ve işbirliğinin güçlendirilmesi, Danıştay içtihatlarının bilinirliğinin sağlanması, olası içtihat farklılıklarının azaltılması ve mahkemelerdeki ihtisaslaşmada etkinlik ve verimliliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede; 22-23 Mayıs 2017 tarihleri arasında Gaziantep Bölge İdare Mahkemesine, 5-6 Kasım 2017 tarihleri arasında İstanbul Bölge İdare Mahkemesine, 11-13 Şubat 2018

tarihleri arasında İzmir Bölge İdare Mahkemesine, 23 Mart 2018 tarihinde Konya Bölge İdare Mahkemesine, 10-12 Mart 2019 tarihleri arasında Erzurum Bölge İdare Mahkemesine, 17-19 Ekim 2019 tarihleri arasında Samsun Bölge İdare Mahkemesine, 17 Ocak 2020 tarihinde Ankara Bölge İdare Mahkemesine çalışma ziyaretleri düzenlenmiştir. 5-7 Şubat 2020 tarihleri arasında da, Ankara ili Kızılcahamam ilçesinde daha önce Bölge İdare Mahkemeleri nezdinde yapılan çalışma ziyaretlerinin sonuçlarının değerlendirildiği içtihat paylaşımı toplantısı gerçekleştirilmiştir.

İçtihat paylaşımı toplantıları farklı bir yaklaşımla 2021 yılında da devam ettirilmiştir. Önceki içtihat toplantılarında tek bir bölge ile idari yargının temel konularına ilişkin içtihatların paylaşımı söz konusu olmakta iken 5-7 Kasım 2021 tarihinde ilki gerçekleştirilen İstanbul İçtihat Paylaşımı Toplantısında tüm bölgelerin katılımıyla “İmar Mevzuatından Kaynaklanan Uyuşmazlıklar” ile “Gümrük Vergilerinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar” olmak üzere seçilen iki konu üzerinden üç grup halinde çalışılmıştır. Yapılan bu içtihat toplantısına ilişkin sonuç raporları basılı hale getirilmek suretiyle ilgililerin faydasına sunulmuştur.

2022 yılında aynı yaklaşımla Erzurum İctihat Paylaşımı toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda tüm bölgelerin katılımıyla “Tam Yargı Davaları” ile “Harçlar Kanunu ve Damga Vergisi Kanunu’ndan Kaynaklanan Uyuşmazlıklar” olmak üzere seçilen iki konu üzerinden iki grup halinde çalışılmış, bu toplantıya ilişkin sonuç raporları da basılı hale getirilerek fiziki ve elektronik ortamda ilgililere iletilmiştir.

2022 yılının son çeyreğinde Ankara’da bir içtihat paylaşımı toplantısı daha yapılmıştır. 6-7 Ekim 2022 tarihlerinde gerçekleştirilen bu toplantıda “Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamelerden ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamelerin Aynen veya Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Ka-

nunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Geçici 35. Maddesi Kapsamında Tesis Edilen İşlemlerden Doğan Uyuşmazlıklar” konusu üzerinde çalışılmıştır. Bu toplantıya Danıştayın ilgili uyuşmazlıkları çözmekle görevli Dairesinin başkanı ve üyeleri ile bölge idare mahkemelerinin söz konusu uyuşmazlıklara bakan dairelerinin ve özel görevli Ankara İdare Mahkemelerinin başkanları katılmışlardır. Böylelikle aynı konu hakkında karar veren ilk derece mahkemeleri ile istinaf ve temyiz mercilerinin temsilcileri bir araya gelerek belirlenen konular üzerindeki içtihatları istişare etme olanağı bulmuşlardır. Toplantı 6 Ekim 2022 tarihinde açış konuşmalarıyla başlamış, gündemin görüşülmesi ile devam etmiş ve 7 Ekim 2022 tarihinde sonuç raporunun sunumu ile sona ermiştir.

İlgili Danıştay dairesi, bölge idare mahkemeleri dava daireleri ve özel görevli mahkemelerle önceden yapılan istişareler sonucunda bir “Gündem” hazırlanmış olup, toplantıda belirlenen bu “Gündem” takip edilmiştir. Her gündem maddesi ile ilgili görüşülen hususlar, özellikle içtihat aykırılıkları tespit edilmesi halinde, raportör tarafından yazılı olarak kayda geçirilmiştir. 7 Ekim 2022 tarihinde sonuç raporu açıklanmıştır. Yapılan bu çalışmayla da içtihat toplantısına ilişkin sonuç raporu ilgililerin faydasına sunulmuştur.

***ÇALIŞMA KONUSU VE
KATILIMCILAR***

ÇALIŞMA KONUSU

OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA ALINAN TEDBİRLERE İLİŞKİN KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDEN VE BU KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERİN AYNEN VEYA DEĞİŞTİRİLEREK KABUL EDİLMESİNE DAİR KANUNLAR İLE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME'NİN GEÇİCİ 35. MADDESİ KAPSAMINDA TESİS EDİLEN İŞLEMLERDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR

KATILIMCILAR

DANIŞTAY

► Fethi ASLAN	Danıştay 5. Daire Başkanı
► Musa ALBAYRAK	Danıştay 5. Daire Üyesi
► Cevdet MALKOÇ	Danıştay 5. Daire Üyesi
► Yunus AYKIN	Danıştay 5. Daire Üyesi
► Vahit KINALITAŞ	Danıştay 5. Daire Üyesi
► İsmail KALENDER	Danıştay 5. Daire Üyesi
► Musa HEYBET	Danıştay 5. Daire Üyesi
► Kenan BALAN	Danıştay 5. Daire Üyesi
► Burçin GÜNGÖR	Danıştay 5. Daire Kıdemli Tetkik Hâkimi
► Mehmet Tefvik DİNÇER	Danıştay 5. Daire Tetkik Hâkimi
► Hacı Mehmet TEÇİRLİ	Danıştay 5. Daire Tetkik Hâkimi

BÖLGE İDARE MAHKEMELERİ

► Bülent KÜFÜDÜR	Ankara BİM Başkanı
► Harun ÇEVİK	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Başkanı
► İlter EKŞİ	Bursa BİM 4. İdari Dava Dairesi Başkanı
► Dinçer YILMAZ	Erzurum BİM 1. İdari Dava Dairesi Başkanı
► Mehmet ÇÖKELEK	Ankara BİM 15. İdari Dava Dairesi Başkanı
► Mehmet Emin SEVİMLİ	Gaziantep BİM 5. İdari Dava Dairesi Başkanı
► Ercan GÖKTEPEOĞLU	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Başkanı
► Ahmet YANIK	Samsun BİM 1. İdari Dava Dairesi Başkanı
► İbrahim Ethem KALKAN	Konya BİM 1. İdari Dava Dairesi Başkanı
► Ömer AKDAMAR	Adana BİM 1. İdari Dava Dairesi Başkanı
► Gülsen AKIN	İzmir BİM 2. İdari Dava Dairesi Üyesi

KATILIMCILAR

► Şevket POLAT	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Süleyman ŞALCI	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Abdüsselam Habib YILDIRIM	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Menekşe BOZOĞLU KARAĞAÇ	Ankara BİM 15. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Hilal AKTEMUR DERMANCIOĞLU	Ankara BİM 15. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Mustafa BÖLÜKBAŞI	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Selin TOPRAK	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Mustafa KAYAALP	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Fazilet AKGÜL ARMAN	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Evrim KARACAN	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Cem DERİN	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Funda ÖZTUĞRAL ÇUBUK	Ankara BİM 15. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Esra SUFRACI	Ankara BİM 15. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Cüneyt KARAMAN	Ankara BİM 15. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Nurdan KÜÇÜKKONYALI	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Afiyet ALDEMİR	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Funda ŞAHİN	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Hülya BAYRAKDAR	Ankara BİM 14. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Kerem ÖZYARDIMCI	Ankara BİM 13. İdari Dava Dairesi Üyesi
► Mirac GÜLÇİÇEK	Ankara BİM 15. İdari Dava Dairesi Üyesi

İDARE MAHKEMELERİ

► Dr. Veli KARATAŞ	Ankara 19. İdare Mahkemesi Başkanı
► Fedayi KURT	Ankara 20. İdare Mahkemesi Başkanı
► Halil İbrahim ÖZGÜN	Ankara 21. İdare Mahkemesi Başkanı
► Talip KURT	Ankara 27. İdare Mahkemesi Başkanı
► Mubin EMİRMAHMUTOĞLU	Ankara 22. İdare Mahkemesi Başkanı
► Turgut DELAL	Ankara 28. İdare Mahkemesi Başkanı
► Şenol KARADENİZ	Ankara 24. İdare Mahkemesi Başkanı
► Halil AKKIZ	Ankara 25. İdare Mahkemesi Başkanı
► Tamer TAŞPINAR	Ankara 26. İdare Mahkemesi Başkanı

SONUÇ RAPORU

I- USULE İLİŞKİN KONULAR

1. Dava ve temyiz dilekçelerinin verilmesi

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun, posta aracılığıyla dava ve temyiz dilekçesi gönderilmesine olanak tanıyıp tanımadığı hususu tartışılmıştır. Danıştay Beşinci Dairesinin ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun; söz konusu dilekçelerin 2577 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yerlere bizzat davacı tarafından veya davacının usulüne uygun düzenlenmiş bir vekâletnameye dayanarak tayin edeceği avukatı tarafından verilmesi gerektiği, PTT aracılığıyla gönderilen dilekçelerin kabulüne olanak bulunmadığı yönünde kararları olduğu belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:18/06/2020, E:2017/7185, K:2020/31; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, T:27/11/2019, E:2019/2097, K:2019/5945; T:06/12/2021, E:2021/719, K:2021/2883*)

2. Vekâletname ve mirasçılardan davayı takip yetkisine ilişkin hususlar

Davacıların, noterde düzenlenen vekâletnameyle, ileride kendisine avukat tayin etmesi için avukat olmayan kişiye vekâlet vermesinde herhangi bir hukuka aykırılık bulunup bulunmadığı hususu tartışılmış ve Danıştay Beşinci Dairesinin görüşünün, bu konuda herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı yönünde olduğu aktarılmıştır.

Öte yandan, Danıştay Beşinci Dairesince, uyuşmazlığın tarafı olan kişinin yargılama devam ederken vefat etmesi halinde mirasçılarının davayı takip etme yetkisinin olup olmadığı belirlenirken, uyuşmazlığın bu kişiler üzerindeki etkisi değerlendirilerek herhangi bir menfaat ilişkisinin bulunup bulunmadığı yönünden yapılacak değerlendirme sonucunda davayı takip yetkisi hakkında karar verilmesi gerektiği görüşünün benimsendiği, örneğin kamu görevinden çıkarma işlemine karşı açılan davalarda, mirasçıların menfaatinin ve dolayısıyla davayı takip yetkisinin bulunduğu kanaatine varıldığı belirtilmiştir.

3. Vesayet/kısıtlılık haline ilişkin hususlar

Kendisine vasi atanan kişilerin kısıtlılık halinin hangi tarihten itibaren başlayacağı hususu tartışılmıştır: Danıştay Beşinci Dairesince; kendisine vasi atanan kişilerin kısıtlılık halinin, kişi hakkında Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından verilen vesayet kararının kesinleştiği tarihten itibaren başladığı, hapis halinin sona ermesiyle kendiliğinden sona erdiği görüşünün benimsendiği belirtilmiştir.

Ayrıca, Danıştay Beşinci Dairesince; kısıtlılık halinin başlamasıyla (kesinleşmiş vasi kararıyla), davacı ile avukatı arasındaki vekâlet ilişkisinin sona erdiği, vesayet/kısıtlılık halinin sona ermesiyle (dava-
cının tahliye olmasıyla), davacının varsa kısıtlılık halinden önceki avukatıyla olan vekâlet ilişkisinin
canlandığı görüşünün benimsendiği ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:27/04/2022, E:2022/4926, K:2022/2826; T:27/04/2022, E:2021/901, K:2022/2773*)

4. Görev

Olağanüstü Hal (OHAL) Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamelerden (KHK) ve bu Kanun Hükmünde Kararnamelerin Aynen veya Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 35. maddesi kapsamında tesis edilen işlemlerden doğan uyuşmazlıkların hangi yargı düzeninin görev alanına girdiği ile ilgili hususlar ve bu konuda verilen kararlar tartışılmıştır:

a. İş sözleşmesinin feshi ve kamu görevinden çıkarma işlemlerine karşı açılan davalar

» İş Kanunu hükümlerine göre (sürekli/daimi) işçi olarak görev yapan davacının, 375 sayılı KHK'nın geçici 35. maddesi¹ uyarınca kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin İçişleri Bakanlığı işleminin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince, **idari yargı düzeninin görevli olduğu** yönünde bozma kararı verildiği ve kararın gerekçesinde; davacının, 375 sayılı KHK'nın geçici 35. maddesi uyarınca kamu görevinden çıkarıldığı, iş akdinden ya da İş Kanunu'ndan doğan bir hak talep edilmediği, kamu görevinden çıkarılmasının nedeninin İş Kanunu'nda sayılan fesih nedenlerinden biri olmadığı, Belediye Başkanlığında İş Kanunu hükümlerine göre çalışan davacı hakkında İçişleri Bakanlığı kararıyla tesis edilen kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlemin, kamu gücüne dayalı ve tek taraflı tesis edilmiş, davacının menfaatini etkileyen ve bu yönüyle sonuç doğuran bir idari işlem olduğu hususlarının belirtildiği aktarılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire, T:30/03/2022, E:2021/11857, K:2022/1657*)

» Halk Bankası'nda İş Kanunu hükümlerine göre belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışmakta olan davacının iş sözleşmesinin, Banka Disiplin Komitesi kararının Yönetim Kurulunca onaylanması sonucu feshedilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada, **adli yargı düzeninin görevli olduğu** yönünde verilen Mahkeme kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin Bölge İdare

¹ 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 35.maddesi:

"A) ...

B) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört yıl süreyle; terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen;(1)

...

8) Mahalli idareler personeli, valinin başkanlığında toplanan ve vali tarafından belirlenen kurulun teklifi üzerine İçişleri Bakanının onayıyla kamu görevinden çıkarılır."

Mahkemesi kararının Danıştay Beşinci Dairesince onandığı ve söz konusu Mahkeme kararının gerekçesinde; Halk Bankası'nın 4603, 4684, 4743 ve 5411 sayılı Kanunlar çerçevesinde tamamen özel hukuk hükümlerine tabi kılındığı, gerek personel istihdamı ve gerekse diğer işlemlerinde kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda hareket eden sektördeki diğer özel bankalardan farkı olmayan, tamamen Bankalar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre işletilen anonim şirket niteliği taşıdığına açık olduğu, bu durumda, 4603 sayılı Kanun'un 3. maddesinin 5. fıkrasında yer alan, "Bankalarda 4857 sayılı İş Kanununa tâbi olarak çalışanlarla bankalar arasında çıkacak ihtilaflarda iş mahkemeleri görevlidir" hükmü karşısında, Halk Bankası ile belirsiz süreli hizmet sözleşmesi imzalayıp, İş Kanunu'na tâbi olarak çalışmaya başlayan davacı tarafından, iş akdinin feshedilmesi üzerine adı geçen Banka'ya karşı açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı kolundaki iş mahkemelelerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı hususlarının belirtildiği aktarılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire*, T:08/02/2021, E:2020/265, K:2021/152)

b. Olağanüstü Hal Tedbirleri kapsamında kapatılan kurumlara yönelik hak iddialarıyla açılan davalar

7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un (670 sayılı KHK) "Devir işlemlerine ilişkin tedbirler" başlıklı 5. maddesinde,

"(1) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan Kanun Hükmünde Kararnameler gereğince kapatılan ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya Hazineye devredilen kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanallarının her türlü taşınır, taşınmaz, malvarlığı, alacak ve hakları ile belge ve evraklarının (devralınan varlık); her türlü tespit işlemini yapmaya, kapsamını belirlemeye, idare etmeye, avans dahil her türlü alacak, senet, çek ve diğer kıymetli evraka ilişkin olarak dava ve icra takibi ile diğer her türlü işlemi yapmaya, devralınan varlıklarla ilgili olup kanaat getirici defter, kayıt ve belgelerle tevsik edilen borç ve yükümlülükleri tespiti ve hiçbir şekilde devralınan varlıkların değerini geçmemesi, ek mali külfet getirmemesi, asıl borçlu ve diğer kefiller hakkında kesin aciz vesikası bulunan haller hariç olmak üzere kefaletten doğmaması ve Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ)/PDY'ne veya diğer terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olmayan kişilerle gerçek mal veya hizmet ilişkisine dayanması şartıyla bu varlıkların değerlendirilmesi suretiyle bunları uygun bir takvim dahilinde ödemeye, kapatılan kurum ve kuruluşların taahhüt ve garanti ettiği ancak vermediği mal ve hizmet bedellerinin ödemesini durdurmaya veya ödemeye, tahsili mümkün olmadığı anlaşılan veya tahsilinde ve takibinde yarar bulunmayan hak ve alacaklar ile taahhüt ve garantilerin tahsilinden vazgeçmeye, her türlü sulh işlemini yapmaya, devralınan varlıklarla ilişkili kredi veya gerçek bir mal veya hizmet ilişkisine dayanan borçlar nedeniyle konulmuş ve daha önce kaldırılmış takyidatları kredinin veya borcun ödenebilmesini sağlamak amacıyla kaldırıldığı andaki koşullarla tekrar

koydurmaya ve ihyaya, menkul rehinleri dikkate almaya, devralınan varlıklara konulan takyidatların sınırlarını belirlemeye ve kaldırmaya, finansal kiralama dahil sözleşmelerin feshine veya devamına karar vermeye, devralınan varlıkların idaresi, değerlendirilmesi, elden çıkarılması için gerekli her türlü tedbiri almaya, gerektiğinde devralınan varlıkların tasfiyesi veya satışı amacıyla uygun görülen kamu kurum ve kuruluşlarına devretmeye, devir kapsamında olmadığı belirlenen varlıkları iadeye, kapatılanların gerçek kişiye ait olması halinde devralınacak varlıkların kapsamını belirlemeye, tereddütleri gidermeye, uygulamaları yönlendirmeye, bütün bu işlemleri yapmak amacıyla usul ve esasları belirlemeye, vakıflar yönünden **Vakıflar Genel Müdürlüğü**, diğerleri yönünden **Maliye Bakanlığı** yetkilidir.

...

(4) Birinci fıkra kapsamında tespiti konu edilebilecek borç ve yükümlülüklere ilişkin olarak **hak iddiasında bulunanlarca bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış günlük hak düşürücü süre içerisinde** ilgili idaresine kanaat getirici defter, kayıt ve belgelerle **müracaat edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak kapatma işlemlerinde ise altmış günlük süre kapatma tarihinden itibaren başlar...**"

düzenlemesinin yer aldığı;

7082 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un (675 sayılı KHK) "Dava ve takip usulü" başlıklı 16. maddesinde,

"(1) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları ile bunların sahibi gerçek veya tüzel kişiler aleyhine **17/8/2016 tarihinden önce açılan** davalar ile bu kapsamda Hazine ile Vakıflar Genel Müdürlüğüne husumet yöneltilen **davalarda mahkemelerce**, 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi uyarınca **dava şartı yokluğu nedeniyle red kararı verilir**. Bu kararlar duruşma günü beklenmeksizin dosya üzerinden kesin olarak verilir ve davacılara resen tebliğ edilir. Tarafların yaptığı yargılama giderleri kendi üzerlerinde bırakılır.

(2) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları ile bunların sahibi gerçek veya tüzel kişiler aleyhine **17/8/2016 tarihinden önce başlatılan icra ve iflas takipleri** ile bu kapsamda Hazine ile Vakıflar Genel Müdürlüğüne husumet yöneltilen takipler **hakkında icra müdürlüklerince**, 670 sayılı Kanun

Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi uyarınca **düşme kararı verilir**. Bu kararlar dosya üzerinden kesin olarak verilir ve takip alacaklısına resen tebliğ edilir. Tarafların yaptığı takip giderleri kendi üzerlerinde bırakılır.

(3) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları ile bunların sahibi gerçek veya tüzel kişiler veya kapatılma ya da resen terkin üzerine Maliye Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü aleyhine **17/8/2016 tarihi dahil bu tarihten sonra açılan davalar ile icra ve iflas takipleri hakkında 670 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi gereğince dava veya takip şartının bulunmaması nedeniyle davanın reddine veya takibin düşmesine karar verilir.**

(4) **Birinci ve ikinci fıkralar uyarınca verilen kararlarda davacı veya alacaklının 670 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinde belirtilen usule uygun olarak ilgili idari makama, tebliğ tarihinden itibaren otuz günlük hak düşürücü süre içinde başvurabileceği belirtilir. İdari başvuru üzerine idari merci tarafından verilecek karar aleyhine idari yargıda dava açılabilir. İdari yargının verdiği karar kesin olup, uyuşmazlık adli yargıda hiçbir şekilde dava konusu yapılamaz."**

düzenlemesinin yer aldığı;

- » Özel hastanede iş akdine dayalı olarak çalışmakta iken iş akdi sonlandırılan davacının, işyerinin 667 sayılı KHK uyarınca davalı Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmesi sonrasında kıdem ve ihbar tazminatının, ücret alacağının ve yıllık izin ücreti alacağının ödenmesi istemiyle davalı idareye yaptığı başvurunun reddi üzerine, kıdem ve ihbar tazminatı ile ücret ve yıllık izin ücreti alacağına ilişkin olarak toplam ...TL'nin yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle 22/12/2016 tarihinde açtığı davada idari ve adli yargı yerlerince görev ret kararı verilmesi üzerine oluşan olumsuz görev uyuşmazlığında Uyuşmazlık Mahkemesince **adli yargı yerinin görevli olduğuna** karar verildiği (T:25/03/2019, E:2019/107, K:2019/193) ve kararın gerekçesinde,

"...675 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca, 17.8.2016 tarihinden önce kapatılan kurum ve kuruluşlar hakkında açılmış olan davalarda verilen dava şartı yokluğu nedeniyle red kararı üzerine, davacının belirli bir süre içerisinde idareye başvuracağı ve bu başvuru sonucu tesis edilen işlemin iptali için idari yargı yerinde dava açacağı açıkça belirtilmiş olmasına karşın, aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, 17.8.2016 tarihinden sonra açılmış olan davalarda ise dava şartının bulunmaması nedeniyle davanın reddine karar verileceği ve bu davanın özellikle idari yargı yerinde açılacağı belirtilmemiş olduğu açıktır.

Olayda, elimizde olan bu davanın da 17.8.2016 tarihinden sonra 22.12.2016 tarihinde açıldığı ve davacının işçi statüsünde olması, talep edilen kıdem ve ihbar tazminatı ile Ocak/2016 ücret alacağının ve 2015 yılı yıllık izin ücreti alacağının iş mevzuatından kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır."

değerlendirmesinde bulunulduğu;

- » OHAL Tedbirleri kapsamında kapatılan kurumlara yönelik hak iddialarıyla açılan davalarda görevli yargı düzeninin hangisi olduğu hususu tartışılmıştır. Danıştay Beşinci Dairesinin bu konudaki görüşünün; yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde, 17/08/2016 tarihinden önce açılan davalarda idari yargının görevli olduğunun açık şekilde yer aldığı, söz konusu tarihten sonra açılan davalarda da, 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinde idari başvuru usulünün düzenlendiği, başvuru neticesinde verilecek kararın idari işlem mahiyetinde olduğu hususu da dikkate alındığında idari yargının görev alanına girdiği yönünde olduğu belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:05/07/2021, E:2019/2125, K:2021/2441*)

5. Yetki/yetkili yargı yerinin belirlenmesi

a. Kamu görevinden çıkarma işlemine ilişkin uyuşmazlıklar (idari işlem ile)

Davacının FETÖ/PDY terör örgütü ile irtibatı veya iltisakı olduğu gerekçesiyle 375 sayılı KHK'nın geçici 35/B maddesi uyarınca kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davalarda, Danıştay Beşinci Dairesince; uyuşmazlığın, kamu görevlilerinin görevlerine son verilmesi işleminden kaynaklandığı ve **2577 sayılı Kanun'un 33/2. maddesi uyarınca davacının son görev yaptığı yer idare mahkemesinin** yetkili olduğu sonucuna varıldığı belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:29/06/2021, E:2021/4069, K:2021/2382*)

b. Rütbe geri alma işlemine ilişkin uyuşmazlıklar (idari işlem ile)

375 sayılı KHK'nın geçici 35/D maddesi uyarınca davacının rütbesinin geri alınmasına ilişkin işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle açılan davalarda, Danıştay Beşinci Dairesince; uyuşmazlığın, davacının rütbe terfisi ile ilgili olduğu, bu haliyle yükselme işleminden kaynaklandığı ve **2577 sayılı Kanun'un 33/3. maddesi kapsamında bulunduğu**, maddede belirtilen **"ilgilinin görevli bulunduğu yer" ibaresinden ise "son görev yapılan yerin" anlaşılması gerektiği** sonucuna varıldığı belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:23/05/2022, E:2022/7103, K:2022/3325; T:11/05/2022, E:2022/6115, K:2022/3046*)

c. Nasbedilmeme işlemine ilişkin uyuşmazlıklar

669 ve 675 sayılı KHK'lar uyarınca nasbetme işleminin yapılmaması üzerine, davacılar tarafından nasbetme işlemlerinin yapılması talebiyle yapılan başvuruların reddi üzerine açılan davalarda, Danıştay Beşinci Dairesince; **2577 sayılı Kanun'un 32/1. maddesi uyarınca işlemi tesis eden davalı idarenin bulunduğu yerdeki idare mahkemesinin** yetkili olduğu sonucuna varıldığı belirtilmiştir. (Danıştay Beşinci Daire, T:14/11/2019, E:2019/1710, K:2019/6007; T:03/10/2019, E:2019/3072, K:2019/5219; T:08/07/2020, E:2020/3494, K:2020/3406)

ç. İlave tedbirlere ilişkin uyuşmazlıklar

7075 sayılı Kanun'un "Komisyonun görevleri" başlıklı 2. maddesinde,

"(1) Komisyon, olağanüstü hal kapsamında doğrudan kanun hükmünde kararnameler ile tesis edilen aşağıdaki işlemler hakkındaki başvuruları değerlendirip karar verir.

a) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarma ya da ilişkin kesilmesi.

b) Öğrencilikle ilişkin kesilmesi.

c) Dernekler, vakıflar, sendika, federasyon ve konfederasyonlar, özel sağlık kuruluşları, özel öğretim kurumları, vakıf yükseköğretim kurumları, özel radyo ve televizyon kuruluşları, gazete ve dergiler, haber ajansları, yayınevleri ve dağıtım kanallarının kapatılması.

ç) Emekli personelin rütbelerinin alınması.

(2) Olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerle gerçek veya tüzel kişilerin hukuki statülerine ilişkin olarak doğrudan düzenlenen ve birinci fıkraya kapsamına girmeyen işlemler de Komisyonun görev alanındadır.

(3) Bu maddede belirtilen işlemlere bağlı olarak olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerde yer alan (İptal ibare: Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarihli ve E:2018/74; K:2019/92 sayılı kararı ile) (...) kanun yollarının açık olduğu işlemler hakkında ayrıca başvuru yapılamaz." düzenlemesinin, "Yargı denetimi" başlıklı 11. maddesinde ise, "(1) Komisyon kararlarına karşı Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara idare mahkemelerinde ilgilinin en son görev yaptığı kurum veya kuruluş aleyhine iptal davası açılabilir...."

düzenlemesinin yer aldığı;

Anılan Kanun'un, 17/11/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7256 sayılı Kanun'la eklenen "İlave tedbirler için başvuru yolu" başlıklı geçici 4. maddesinde,

"(1) Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen işlemlere bağlı olarak olağanüstü hal kapsamında kabul edilen kanunlarda yer alan ilave tedbirlere karşı hakkında

*tedbir uygulanan kişi, kanuni temsilcisi ya da mirasçıları tarafından **tedbiri uygulayan veya tedbirle ilgili olan kamu kurum ve kuruluşlarına** bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde **başvurulur**. Kamu kurum ve kuruluşları, başvuru üzerine yapacağı inceleme sonucuna göre en geç altı ay içinde başvurunun reddine veya tedbirin kaldırılmasına karar verir. 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun ek 7 nci maddesi hükmü saklıdır.*

(2) Başvuruların incelenmesi ve sonuçlandırılması için kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde komisyon kurulabilir.

...

*(7) **Kamu kurum ve kuruluşlarının kararlarına karşı Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara idare mahkemelerinde iptal davası açılabilir.***

..."

düzenlemesinin yer aldığı;

Hakimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 26/03/2021 tarihli ve 271 sayılı kararıyla, "29/03/2021 tarihi itibarıyla, 1-7075 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinde belirtilen işlemlere bağlı olarak olağanüstü hal kapsamında kabul edilen kanunlarda yer alan ilave tedbirlere karşı ilgili kamu kurum ve kuruluşları nezdinde yapılacak başvuruların reddine ilişkin işlemlere karşı açılacak davalara Ankara 26, 27 ve 28 numaralı idare mahkemelerinin bakmasına, 2- İşbu kararın 29/03/2021 tarihinden itibaren uygulanmasına, bu kapsamda görülmekte olan dava ve işler bakımından mahkemelerin dosyalarını, Ankara 26, 27 ve 28 numaralı idare mahkemelerine göndermemesine, 29/03/2021 tarihinden itibaren açılacak davaların Ankara 26, 27 ve 28 numaralı idare mahkemelerine tevzi edilmesine...." karar verildiği;

Anılan düzenlemelerin incelenmesinden, 7075 sayılı Kanun'un 2. maddesinde sayılan ve doğrudan KHK'larla tesis edilen işlemlere karşı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna başvuruda bulunulabileceğinin; 7075 sayılı Kanun'un 2. maddesinde sayılan işlemlere bağlı olarak olağanüstü hal kapsamında kabul edilen kanunlarda yer alan ilave tedbirlere karşı, tedbiri uygulayan veya tedbirle ilgili olan kamu kurum ve kuruluşlarına 17/11/2020 tarihinden itibaren üç ay içinde başvuruda bulunulabileceğinin; Komisyon'un ve kamu kurum ve kuruluşlarının kararlarına karşı Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara İdare Mahkemelerinde iptal davası açılabilceğinin anlaşıldığı belirtilmiştir.

» İlave tedbirlere ilişkin uyuşmazlıkların hangi mahkemelerde (genel yetkili mahkemelerde mi, özel yetkili mahkemelerde mi) görüleceği hususu ve bu konuda verilen kararlar tartışılmıştır:

» Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde öğretmen olarak görev yapmakta iken 695 sayılı KHK ile kamu görevinden çıkarılan davacının **öğretmenlik haklarına getirilen kısıtlamaların (ça-**

İşma izninin iptali işleminin) kaldırılması isteğiyle yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptaline, **öğretmenlik haklarının ve özelde öğretmenlik yapmasına engel ek tedbirlerin kaldırılmasına** karar verilmesi istemiyle açılan davada, özel yetkili Ankara 26. İdare Mahkemesince; “dava konusu işlemin 7075 sayılı Kanun’un geçici 4. maddesi kapsamında olmadığı”, hatalı tevzi edildiği gerekçesiyle dosya esas kaydının kapatılarak genel görevli mahkemelere tevzi edilmek üzere tevzi bürosuna gönderilmesine karar verildiği, dosyanın tevzi edildiği genel görevli mahkemece de işin esasına girilerek karar verildiği, ancak Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesince söz konusu kararın, özel yetkili mahkeme yerine genel yetkili mahkemece karar verilmesinin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle kaldırıldığı belirtilmiştir. (Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi, T:07/04/2022, E:2022/306, K:2022/720)

►► Danıştay Beşinci Dairesince bu konuda verilen kararlar ile ilgili olarak;

► Davacının taşınmazının satış işleminin 675 sayılı KHK’nın 12. maddesi uyarınca muvazaalı olduğu gerekçesiyle Hazine’ye devri üzerine, davacının, söz konusu taşınmazın iadesi istemiyle 7075 sayılı Kanun’un geçici 4. maddesi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı’na yaptığı başvurunun reddine ilişkin işleme karşı açılan davada, Dairece, **yetkili yargı yerinin özel yetkili Ankara 26, 27 ve 28 numaralı idare mahkemeleri olduğuna** karar verildiği (Danıştay Beşinci Daire, T:13/06/2022, E:2022/7789, K:2022/4656; T:13/06/2022, E:2022/7168, K:2022/4654) ve kararın gerekçesinde, “...Kanun Hükmünde Kararnameler **uyarınca kapatılan kurum ve kuruluşların her türlü mal varlığının Hazineye devri**, kapatma tedbirine bağlı olarak getirilen ilave tedbir niteliğinde olup; 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun’un geçici 4. maddesi kapsamında ilave tedbirlere itiraz edilmesinden kaynaklandığı anlaşılan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde Hakimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin anılan kararı ile **belirlenen Ankara İdare Mahkemelerinin yetkili olduğu...**” değerlendirmesinde bulunulduğu;

► 670 sayılı KHK uyarınca her türlü mal varlığı, alacak ve hakkı Hazine’ye bedelsiz olarak devredilen, taşınmazları tapuda resen Hazine adına her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak tescil edilen ve resen ticaret sicilinden terkin edilen ... Anonim Şirketi ile bu şirkete bağlı olan ve 667 sayılı KHK uyarınca kapatılan özel eğitim kurumlarına ilişkin olarak alınan ilave tedbirlerin 7075 sayılı Kanun’un geçici 4. maddesi uyarınca kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince, **yetkili yargı yerinin özel yetkili Ankara 26, 27 ve 28 numaralı idare mahkemeleri olduğuna** karar verildiği (Danıştay Beşinci Daire, T:20/06/2022, E:2022/8758, K:2022/5048; T:10/02/2022, E:2022/612, K:2022/446);

► 375 sayılı KHK’nın geçici 35/B maddesi uyarınca kamu görevinden çıkarılan davacının, kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlem sonucunda hakkında uygulanan ilave tedbirlerin kal-

dırılması istemiyle yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince, **yetkili yargı yerinin 2577 sayılı Kanun'un 33/2. maddesi uyarınca davacının son görev yaptığı yer mahkemesi olduğuna** karar verildiği (Danıştay Beşinci Daire, T:24/06/2022, E:2022/8404, K:2022/5414) ve kararın gerekçesinde, "...dava konusu işlemin davacının kamu görevine son verilmesinin sonucu olarak tesis edilen bir işlem olduğu, 2577 sayılı Kanunun 33/2. maddesinin sadece kamu görevlilerinin görevine son verilmesi, emekliye sevki ve görevden uzaklaştırılması işlemlerini konu alan davaları değil, bu işlemler neticesinde tesis edilen işlemler ile ilgili davaları da kapsadığı dikkate alındığında uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 33/2. maddesi uyarınca davacının son görev yaptığı yerin idari yargı yönünden bağlı olduğu İdare Mahkemesinin yetkili olduğu kanaatine varılmıştır." değerlendirmesinde bulunulduğu bilgisi paylaşılmıştır.

d. Diğer uyuşmazlıklar

- » Davacının 667 sayılı KHK ile kapatılan ve Hazine'ye devredilen Üniversite'den olan ihbar tazminatı, kıdem tazminatı, yıllık izin ücreti ve maaş alacaklarının 670 sayılı KHK'nın 5. maddesi gereğince ödenmesi istemiyle Sağlık Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına yaptığı başvurunun zımnen reddedildiğinden bahisle toplam ...TL alacağın ödenmesi istemiyle Sağlık Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına karşı açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; 667 sayılı KHK ile kapatılan ... Üniversitesi Hazine'ye devredildiğinden ve Üniversite'nin alacak ve borçları hakkında hukuki tasarrufta bulunma yetkisi İzmir Defterdarlığı-İl KHK İşlemleri Bürosuna ait olduğundan, davanın görüm ve çözümünde, **2577 sayılı Kanun'un 32. maddesi uyarınca**, İzmir Defterdarlığı-İl KHK İşlemleri Bürosunun bulunduğu İzmir ilinin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu İzmir İdare Mahkemesinin yetkili olduğu sonucuna varıldığı belirtilmiştir. (Danıştay Beşinci Daire, T:13/10/2021, E:2021/7307, K:2021/3107; T:11/05/2022, E:2022/4550, K:2022/3053)
- » 667 sayılı KHK'nın 2/3. maddesi uyarınca kapatılan ... Limited Şirketi'ne ait ... Özel Öğretim Kursu'nun şirket yetkilisi ve kurucu temsilcisi olarak görev yapan davacı tarafından, okul açma ve çalışma ruhsatının yeniden verilmesi, okulun kendisine teslim edilmesi ve banka hesaplarına konulan blokeelerin kaldırılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle Milli Eğitim Bakanlığına karşı açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; uyuşmazlığın, 2577 sayılı Kanun'un 34/1. maddesi kapsamında olmayıp, davacının şirket yetkilisi ve kurucu temsilcisi olduğu, özel öğretim alanında faaliyet gösteren şirketin ilgili KHK ile kapatılmasına ilişkin olması nedeniyle, davanın görüm ve çözümünün, **2577 sayılı Kanun'un 32. maddesinin 1. fıkrası gereğince** dava konusu işlemi tesis eden Milli Eğitim Bakanlığının bulunduğu yerdeki Ankara İdare Mahkemesinin yetkisinde olduğu sonucuna varıldığı belirtilmiştir. (Danıştay Beşinci Daire, T:16/09/2021, E:2021/4702, K:2021/2557)

6. Ehliyet

Kapatılan kurum ve şirketlere ilişkin uyuşmazlıklarda ehliyet hususu

667 sayılı KHK'nın 2/3. ve 668 sayılı KHK'nın 2/4. maddeleri uyarınca kapatılan kurumların bağlı olduğu şirketlerin 670 sayılı KHK'nın 5/3. maddesi uyarınca resen terkinde halinde verilen ehliyet ret kararları ile ilgili olarak, Danıştay Beşinci Dairesince;

- Tüzel kişilik adına açılan davalarda, **davanın açıldığı tarihte tüzel kişiliğin** Ticaret Sicil Gazetesi'nden **terkin edilmek suretiyle son bulmuş olduğu** durumlarda, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-b maddesi uyarınca davanın ehliyet yönünden reddi kararı verilmesinin hukuka uygun olduğunun düşünüldüğü,
- **Resen terkinden sonra şirket ortakları/yöneticileri/temsilcileri tarafından** açılan davalara ehliyet yönünden reddi halinde bozma kararı verildiği bilgisi aktarılmıştır.

Bu kapsamda,

- Şirkete bağlı TV kanalının 668 sayılı KHK'nın 2/4. maddesi uyarınca oluşturulan komisyonun kararıyla kapatılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle **kanal yöneticilerince** açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; 670 sayılı KHK uyarınca bağlı olduğu şirketin faaliyeti sonlandırılarak ticari sicil kaydı resen terkin edilmiş olan televizyon kanalının kapatıldığı tarihe kadar sorumlu müdür, genel müdür, izleyici temsilcisi ve genel yayın yönetmeni sıfatlarıyla yönetici pozisyonunda görev alan ve kanalı idare etme yetkisine haiz bulunan davacıların, kanalın KHK uyarınca kapatılmasına ilişkin dava konusu işlemle kişisel, güncel ve meşru menfaatlerinin etkilendiği anlaşıldığından, yönetiminde görev aldıkları televizyon kanalının kapatılmasına ilişkin işlemin hukuka uygunluğunun denetlenmesi hususunu yargı önüne getirme hakkına sahip oldukları; kaldı ki dava dilekçesinde davacıların şirketi temsilen dava açtıklarına yönelik bir ibarenin bulunmadığı, davacı olarak, kapatılan şirketin sorumlu müdürü, genel müdürü, izleyici temsilcisi ve genel yayın yönetmeni sıfatlarıyla yönetici pozisyonunda görev yapmakta olan davacıların gösterildiği ve davanın davacıların kendi adlarına verdikleri vekâletname uyarınca yetkili avukatları tarafından açıldığı; öte yandan ticaret sicil kaydı 670 sayılı KHK hükmü uyarınca resen terkin edilen kanalın bağlı olduğu şirket gibi hukuki varlıkları kamu otoritelerinin tek taraflı iradesiyle sona erdirilen ve bu sebeple objektif dava açma ehliyetini kaybeden özel hukuk tüzel kişilerini temsile ve idareye yetkili kişilerin kendi adlarına açtığı davaların **ehliyet yönünden reddinin**, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının unsuru olan **mahkemeye erişim hakkının ihlaline yol açacağı**nın da açık olduğu yönünde karar verildiği ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:03/03/2021, E:2020/2617, K:2021/510*)
- **Davacı şirket tarafından**, ... Kursu ... Şubesi ile ... Kursunun kapatılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı işleminin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; 670 sayılı KHK uyarınca davacı şirketin kapatıldığı, aynı KHK'nın amir hükmü gereği Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanarak ticaret sicilinden resen terkin edilmesiyle birlikte tüzel kişiliğinin sona erdiği ve

şirket tüzel kişiliğinin sona ermesiyle birlikte şirketin hak ve fiil ehliyetinin ve bu kapsamda dava açma ve davada taraf ehliyetinin de sona erdiği, davanın **ehliyet yönünden reddi gerektiği** yönünde karar verildiği ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:30/05/2022, E:2022/6143, K:2022/3851*)

7. Kesin ve yürütülmesi gerekli işlemler

a. Kanun Hükmünde Kararnameyle kamu görevinden çıkarmaya karşı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna yapılan başvurularda zımni ret meselesi

7075 sayılı Kanun'un "Başvurularda usul ve süre" başlıklı 7. maddesinde,

"(1) Komisyona başvurular valilikler aracılığıyla yapılır. Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılanlar ya da ilişkisi kesilenler, en son görev yaptıkları kuruma da başvurabilir. Başvuru tarihi, valiliklere veya ilgili kurumlara başvurunun yapıldığı tarih olarak kabul edilir. Valilikler ve ilgili kurumlar kendilerine yapılan başvuruları gecikmeksizin Komisyona iletir. Mükerrer başvurular işleme alınmaz.

(2) Bu Kanun kapsamında yapılan başvurular hakkında 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.

(3) Komisyonun başvuru almaya başladığı tarihten önce yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerle ilgili olarak başvuru alma tarihinden itibaren altmış gün içinde; bu tarihten sonra yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerle ilgili olarak ise Resmi Gazetede yayımlanma tarihinden itibaren altmış gün içinde yapılmayan başvurular işleme alınmaz."

düzenlemesinin bulunduğu;

Danıştay Beşinci Dairesince; Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna yukarıda bahsedilen Kanun kapsamında yapılan başvurularda altmış gün içinde bir cevap verilmemesi halinde bu başvuruların zımnen reddedildiğinden söz etmeye hukuken olanak bulunmadığı sonucuna varılarak, bu tür uyuşmazlıklarda davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesi gerektiği görüşünün benimsendiği aktarılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire, T:12/10/2021, E:2021/5471, K:2021/3019*)

b. Olağanüstü Hal Tedbirleri kapsamında kapatılan ve el konulan kurumlarla ilgili olarak hak sahipleri oldukları iddiasıyla ilgililer tarafından yapılan başvurularda zımni ret meselesi

Yukarıda da yer verildiği üzere, 7082 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un (675 sayılı KHK) "Dava ve takip usulü" başlıklı 16. maddesinde,

“(1) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları ile bunların sahibi gerçek veya tüzel kişiler aleyhine 17/8/2016 tarihinden önce açılan davalar ile bu kapsamda Hazine ile Vakıflar Genel Müdürlüğüne husumet yöneltilen davalarda mahkemelerce, 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi uyarınca dava şartı yokluğu nedeniyle red kararı verilir. Bu kararlar duruşma günü beklenmeksizin dosya üzerinden kesin olarak verilir ve davacılara resen tebliğ edilir. Tarafların yaptığı yargılama giderleri kendi üzerlerinde bırakılır.

(2) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları ile bunların sahibi gerçek veya tüzel kişiler aleyhine 17/8/2016 tarihinden önce başlatılan icra ve iflas takipleri ile bu kapsamda Hazine ile Vakıflar Genel Müdürlüğüne husumet yöneltilen takipler hakkında icra müdürlüklerince, 670 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi uyarınca düşme kararı verilir. Bu kararlar dosya üzerinden kesin olarak verilir ve takip alacaklısına resen tebliğ edilir. Tarafların yaptığı takip giderleri kendi üzerlerinde bırakılır.

(3) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları ile bunların sahibi gerçek veya tüzel kişiler veya kapatılma ya da resen terkin üzerine Maliye Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü aleyhine 17/8/2016 tarihi dahil bu tarihten sonra açılan davalar ile icra ve iflas takipleri hakkında 670 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi gereğince dava veya takip şartının bulunmaması nedeniyle davanın reddine veya takibin düşmesine karar verilir.

(4) Birinci ve ikinci fıkralar uyarınca verilen kararlarda davacı veya alacaklının 670 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinde belirtilen usule uygun olarak ilgili **idari makama, tebliğ tarihinden itibaren otuz günlük hak düşürücü süre içinde başvurabileceği belirtilir. İdari başvuru üzerine idari merci tarafından verilecek karar aleyhine idari yargıda dava açılabilir. İdari yargının verdiği karar kesin olup, uyuşmazlık adli yargıda hiçbir şekilde dava konusu yapılamaz.**”

düzenlemesinin yer aldığı;

Bu hususa ilişkin olarak Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru üzerine 07/10/2021 tarihinde verdiği bir karar bulunduğu (AYM, Filiz Hatipoğlu, B.No:2018/21774), bu karara konu uyuşmazlıkta, kapatılan bir üniversitede akademik personel olup İzmir Valiliği Olağanüstü Hal Bürosuna ve Vakıflar

Genel Müdürlüğüne başvurarak üniversitesinden olan kıdem ve ihbar tazminatı ile ücret alacağının ödenmesini talep eden davacının, başvurusuna Valilik ve Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından altmış gün içinde cevap verilmemesi üzerine, başvurusunun **zımnen reddine ilişkin işlemin iptali** ile başvuru konusu olan alacağın yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açtığı davanın davalı Maliye Bakanlığı yönünden incelenmeksizin reddine karar verilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulunduğu ve anılan Mahkemece; uyuşmazlığın esası hakkında inceleme yapılmadan yargılamanın sona erdirilmesi nedeniyle, yargılama sonucunda verilen kararın kanunilik unsurunu taşımadığı gerekçesiyle, başvurusunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki **mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar verildiği**, bu kararın gerekçesinin,

"İdare Mahkemesince dayanan 675 sayılı KHK'nın 16. maddesinin (4) numaralı fıkrasında, ilgililer tarafından yapılan başvuru üzerine idarece altmış gün içinde cevap verilmemesi durumunda başvurusunun zımnen reddedilmiş sayılacağını öngören 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesine istisna getirildiğine dair açık hükmün yer almadığının altı çizilmelidir. Zımni ret müessesesinin anılan kararda değinilen anayasal güvencelerle ilişkisi gözetildiğinde 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesinin 675 sayılı KHK'nın 16. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında yapılan başvuruları kapsamayacağını söylenmesi makul ve öngörülebilir bir yorum olmayacağı gibi bu yorum Anayasa'nın 125. maddesinde yer alan güvence ile açıkça çelişecektir. Hukuk kurallarının öngörülebilirlik ilkesiyle çelişen yorumları esas alınarak mahkemeye erişim hakkına yapılan müdahalenin kanunilik kriterini taşıdığı ifade edilemeyecektir. Dolayısıyla İdare Mahkemesinin somut olayda idare tarafından verilmiş bir kararın bulunmadığı şeklindeki yorumunun kanuni temelden yoksun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (Cem Taylan Erden ve diğerleri, § 61)."

yönünde olduğu;

Danıştay Beşinci Dairesince, bu konu hakkında söz konusu Anayasa Mahkemesi kararından sonra verilmiş bir karar bulunmadığı belirtilmiştir.

c. Nasbedilmeme işlemine ilişkin uyuşmazlıklar

Danıştay Beşinci Dairesince, söz konusu uyuşmazlıklarda, davacıların askeri öğrencilik statülerinin kanun niteliği taşıyan bir hukuki düzenleme olan kanun hükmünde kararname ile sona ermiş olması nedeniyle **idari davaya konu olabilecek nitelikte bir idari işlemin bulunmadığı** görüşünün benimsendiği aktarılmıştır. (Danıştay Beşinci Daire, T:26/05/2022, E:2022/4036, K:2022/3803; T:10/11/2021, E:2021/7311, K:2021/3580)

ç. **Tespit işlemine ilişkin uyuşmazlıklar**

OHAL KHK'sının eki listede ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılan davacılar tarafından, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğuna ilişkin tespit işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle açılan davalarda, Danıştay Beşinci Dairesince; söz konusu tespit işleminin tek başına **kesin ve yürütülebilir bir işlem niteliğinde olmadığı** görüşünün benimsendiği aktarılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire, T:08/06/2021, E:2019/5125, K:2021/1824; T:07/06/2021, E:2019/1918, K:2021/1775*)

d. **Kanun hükmünde kararnameyle kapatılan kurumda çalışanların görevine son verilmesine karşı açılan davalar**

... Üniversitesinde öğretim üyesi ve rektör yardımcısı olarak görev yapan davacının, 667 sayılı KHK uyarınca ... Üniversitesinin kapatılması neticesinde iş akdinin ve rektör yardımcılığı görevinin sona erdirilmesine ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; davacının iş akdinin ve rektörlük görevinin sona erdirilmesi, görev yaptığı Üniversite'nin 667 sayılı KHK uyarınca kapatılması neticesinde gerçekleştiğinden, **idari davaya konu olabilecek bir işlemin bulunmadığı** sonucuna varılarak, bu tür uyuşmazlıklarda davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesi gerektiği görüşünün benimsendiği ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:03/10/2019, E:2019/3495, K:2019/5170*)

e. **Kanun hükmünde kararnameyle kapatılan şirketin ortaklarından, kapatma öncesi elde ettikleri gelirin istenmesine ilişkin uyuşmazlıklar**

KHK'yla kapatılan ve davacının hissedarı olduğu şirket tarafından, kapatılma tarihinden önce yapılmış olan sermaye azaltımı ve taşınmaz devirleri yoluyla elde edilen ve şirket ortaklarına aktarılan gelirden davacının hissesine düşen kısmın işlemiş yasal faizi ile birlikte davacıdan istenilmesine ilişkin işlem ile bu işleme yönelik olarak yapılan düzeltme başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; kapatılan şirketlere ilişkin olarak yapılan inceleme ve değerlendirme sonucu ortaya çıkan miktar üzerinden yetkili idareler tarafından bildirim niteliğinde ve rızaen ödemeye davet mahiyetinde bir idari yazıyla, inceleme ve değerlendirme sonucu tespit edilen tutarın yatırılması konusunda hatırlatmada bulunulduğu, aksi takdirde 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre yasal yollara başvurulacağının bildirildiği, alacağın rızaen ödenmemesi durumunda 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'na göre takip yapılacağı, İcra ve İflâs Kanunu'na göre ilâmlı icra yoluna başvurulabilmesi için de öncelikle açılacak bir alacak davası sonunda adli yargı yerince verilecek bir mahkeme ilâmının bulunması gerektiği, söz konusu alacak bakımından idarenin resen icra yetkisinin bulunmadığı, dolayısıyla ortaya çıkan alacağı miktar olarak belirleyen ve alacağın ödenmesi gerektiğini ortaya koyan idarî yazının, bildirim niteliğinde

ve davacıyı rızaen ödemeye davet eden, davacı hakkında doğrudan icrai sonuçlar doğurmayan bir işlem olduğu, **idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi gerekli bir işlem olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığı** kararının verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:17/06/2021, E:2018/4442, K:2021/2095*)

f. Kanun hükmünde kararnameyle görevden çıkarmaya dayalı tazminat istemiyle açılan davalar

KHK'yla kamu görevinden çıkarılan davacı tarafından, kamu görevinden çıkarılmasından dolayı zarara uğradığı ileri sürülerek maddi ve manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlemin, olağanüstü hal kapsamında doğrudan KHK'yla tesis edildiği, KHK'ya ekli listede isim gösterilmek suretiyle işlemin oluşturulduğu, bunun dışında kişi ile ilgili herhangi bir işlem tesis edilmediği, davacı tarafından talep edilen tazminat isteminin içeriğinin de söz konusu KHK'yla kamu görevinden çıkarılmasına yönelik olduğu hususları birlikte değerlendirildiğinde, idari işlem olarak kabul edilemeyecek ve özü itibarıyla yasama işlemi olan KHK'ya dayalı tazminat isteminin yargısal denetiminin **idari yargı düzeni içerisinde yapılamayacağı** yönünde karar verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:02/06/2021, E:2020/3379, K:2021/1721*)

8. Süre

a. Covid-19 pandemisinin süreye etkisi

KHK'yla kamu görevinden çıkarılan davacının, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davanın reddi yönündeki İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun süre aşımı nedeniyle reddine ilişkin Bölge İdare Mahkemesi kararının temyiz edilmesi üzerine Danıştay Beşinci Dairesince verilen kararda; davacı vekili tarafından İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusu otuz günlük yasal süre geçirildikten sonra yapılmış olmakla birlikte, söz konusu sürenin son günü itibarıyla Covid-19 kapsamında temaslı durumunda bulunması nedeniyle karantınada olduğunun, daha sonra yapılan testin pozitif çıkması üzerine hastanede yattığının ve karantina sürecinin devam ettiğinin beyan edildiği ve PCR testi sonucunun sunulduğu görüldüğünden, davacı tarafın beyanında belirttiği hususlar araştırılarak ilgili belgeler temin edildikten sonra mücbir sebep şartları da gözetilerek karar verilmesi gerekirken, bu hususlar yerine getirilmeden eksik incelemeye dayalı olarak verilen istinaf başvurusunun süre aşımı nedeniyle reddi yönündeki temyize konu kararda hukuki isabet bulunmadığına karar verildiği bilgisi paylaşılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire, T:16/09/2021, E:2021/5580, K:2021/2566*)

b. İdari işlemlerde dava açma süresinin belirtilmediği hallerde sürenin hesaplanması

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunca; yazılı olarak bildirilen ve dava açma süresinin belirtilmediği idari işlemlere karşı açılan davalarda özel ve genel dava açma süresinin işletilmesi veya işletilmemesi hususunda Danıştay dava daireleri ile kurullarının kararları arasında var olan içtihat aykırılığının içtihatların birleştirilmesi yoluyla bağlayıcı bir çözüme kavuşturulmasına ve içtihadın,

"özel dava açma süresine tâbi bir idarî işlemde, dava açma süresinin gösterilmemiş olması durumunda, vergi mahkemelerinde 30, Danıştay ve idare mahkemelerinde 60 günlük genel dava açma süresinin uygulanması gerektiği; aynı şekilde genel dava açma süresine tâbi bir idarî işlemde dava açma süresi gösterilmemiş olsa da, 30 ve 60 günlük genel dava açma süresinin uygulanması gerektiği"

yönünde birleştirilmesine karar verildiği **(Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu, T:15/03/2022, E:2021/2, K:2022/1)** bilgisi paylaşılmıştır.

c. Kamu görevinden çıkarılıp bilahare iade edilenlerin parasal hakları ile ilgili olarak açtıkları davalarda dava açma süresi

7075 sayılı Kanun'un "Kararların uygulanması" başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasında,

"(Değişik: 25/7/2018-7145/22 md.) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişkisi kesilenlere ilişkin başvurunun kabulü hâlinde karar, kadro veya pozisyonunun bulunduğu kuruma, yükseköğretim kurumlarında kamu görevinden çıkarılan öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin eski kadro veya pozisyonuna atanması esastır. (İptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesinin 24/12/2019 tarihli ve E.: 2018/159, K.: 2019/93 sayılı Kararı ile.) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilenlerin atama teklifleri; Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışında ve 2006 yılından sonra kurulan yükseköğretim kurumlarına öncelik verilmek kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldığı yükseköğretim kurumu haricinde tespit edilecek yükseköğretim kurumlarından birine önceki kadro unvanlarına uygun olarak on beş gün içinde yapılır. Kurumlar, bildirim veya atama teklif tarihini takip eden otuz gün içerisinde atama işlemlerini tamamlar. Bu kapsamda yer alan personele ilişkin kadro ve pozisyonlar, ilgililere ilişkin atama onaylarının alındığı tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Söz konusu kadro ve pozisyonlar, herhangi bir şekilde boşalmaları hâlinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Atama emri, ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların bu maddeden doğan atanma hakkı ile mali hakları düşer. Kamu kurum ve kuruluşları atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin ta-

*mamlanmasını takip eden on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirirler. İlgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname hükümleri, bu fıkra-
da belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılır.
**Bu kapsamda göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip
eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali
ve sosyal hakları ödenir. Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi
bir tazminat talebinde bulunamaz."***

düzenlemesinin bulunduğu belirtilmiştir.

Kamu görevinden çıkarılıp bilahare iade edilenlerin parasal hakları ile ilgili olarak açtıkları davalarda dava açma süresi hesaplanırken 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesinin mi, 11. maddesinin mi uygulanması gerektiği hususu tartışılmış ve Danıştay Beşinci Dairesince bu konuya ilişkin olarak verilmiş bir karar bulunmadığı belirtilmiştir.

Öte yandan, İzmir ve Adana Bölge İdare Mahkemeleri ilgili dairelerinin bu konudaki kararları arasındaki aykırılığın giderilmesi için Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca verilmiş olan kararda; KHK'larla kamu görevinden çıkarılan davacıların daha sonrasında Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararıyla görevlerine iade edilmeleri üzerine, açıkta kaldıkları sürelerle ilişkin maaş ve sabit ödemelerin ödendiği fakat bu ödemelere ilişkin yasal faiz ile diğer mali haklarının ödenmediğinden bahisle idareye yaptıkları başvuruların reddine ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların süresinde açılıp açılmadığı yönünden verilen farklı kararların incelendiği ve davacıların kendilerine açıkta kaldıkları dönem için yapılan mali ödemelerin içinde faiz ödemesinin ya da fiilen çalışma karşılığı yapılan mali ödemelerin olmadığını, anılan ödemenin yapıldığı tarih itibarıyla öğrendiklerinin, davacıların idareye yaptıkları başvuruların da esas itibarıyla ödemenin eksik olduğu, faiz ödemesini ya da diğer mali hakları kapsamadığı iddiasıyla yapılan başvurular olduğunun, dola-
yısıyla, davacıların başvurularının, idarelerin 7075 sayılı Kanun'un 10. maddesini eksik/hatalı uyguladığından bahisle ve yeni bir işlem tesis edilerek eksik ödemenin tamamlanması talebiyle yapılan başvurular olduğunun, bu nedenle de, bu başvuruların 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinin, bu açıklamalar ışığında, dava açma sürelerinin hesaplanmasında, davacıların açıkta kaldıkları dönemde yoksun kaldıkları mali haklara ilişkin olarak yapılan ödemelerden haberdar oldukları tarihlerin esas alınması gerektiğinin, buna göre **2577 sayılı Kanun'un 7. ve 11. maddelerinde öngörülen süreler içinde davanın açılıp açılmadığının değerlendirilmesi gerektiğinin** belirtildiği bilgisi aktarılmıştır. (*Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, T:27/04/2022, E:2022/24, K:2022/19*)

ç. **Kanun Hükmünde Kararnameyle kapatılan kurumun mülkiyetinde iken davacıya satılarak devredilen taşınmazın devrinin muvazaalı kabul edilmesi nedeniyle Hazine adına tesciline ilişkin işlemin yeniden değerlendirilerek önceki tespitin geri alınması ve taşınmazın davacıya iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddi işlemine ilişkin uyuşmazlıklar**

Belirtilen yöndeki bir işlemin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesince; 675 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin "Muvazaalı devir işlemleri" başlıklı 12. maddesinde yer alan,

*"20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan özel öğretim kurum ve kuruluşları ile özel öğrenci yurtları ve pansiyonlarının faaliyetlerinin sürdürüldüğü dönemde üzerlerinde bulundukları, mülkiyeti kapatılanların sahibi gerçek veya tüzel kişilere ait taşınmazlardan 1/1/2014 tarihi ile bahse konu yerlerin kapatılma tarihleri arasında üçüncü kişilere devri yapılmış olan ve üzerinde kapatılanlar tarafından aynı faaliyete kapatılma tarihi itibarıyla devam edilen taşınmazların devir işlemleri **muvazaalı kabul edilir ve tapuda ilgisine göre Hazine veya Vakıflar Genel Müdürlüğü adına** her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak **resen tescil edilir.**"*

düzenlemesinin 08/03/2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7082 sayılı Kanun ile kanunlaştığı ve davacının bu tarih itibarıyla başvuru yapabilir hale geldiği, dolayısıyla 675 sayılı KHK'yla kapatılan kurumun mülkiyetinde iken davacıya satılarak devredilen taşınmazın devrinin muvazaalı devir işlemi sayılarak Hazine adına tesciline ilişkin işlem hakkında davacı tarafından yapılan başvurunun, 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesi kapsamında olduğundan, bu başvurunun reddi üzerine altmış günlük dava açma süresi içinde açılmış olan davada süre aşımı bulunduğundan söz edilmesinin hukuken olanaklı olmadığına karar verildiği bilgisi aktarılmıştır. (Danıştay Beşinci Daire, T:22/03/2021, E:2019/5878, K:2021/748)

9. Hasım

Bazı belediyelerin hasım konumunda olduğu davalarda, işlem dosyasının asıl hazırlayıcısı Valilik olmasına rağmen, belediyelerin yargılama aşamasında davayı kabul ettikleri yönünde beyanda bulunmalarının yargı mercilerince nasıl değerlendirilmesi gerektiği hususu tartışılmıştır.

Belediyenin işlemin tesisinde katkısının bulunmadığı, mevzuat gereği hasım konumunda bulunduğu, işlem dosyasının asıl hazırlayıcısının Valilik olduğu dikkate alındığında, Belediyenin davayı kabul beyanının dikkate alınmaması gerektiği görüşleri dile getirilmiştir. Bu konuda Danıştay Beşinci Dairesince verilmiş bir karar bulunmadığı belirtilmiştir.

10. Temyize tabi olan/olmayan kararlar

a. Doçentlik başvurusunun iptaline ilişkin uyuşmazlıklar

7085 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Karar-namenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un (683 sayılı KHK) "Doçentlik başvuruları" başlıklı 4. mad-desinde,

"(1) Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faa-liyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olması ya da değerlendirilmesi sebebiyle görevden uzaklaş-tırılan veya haklarında adli soruşturma ya da kovuşturma yapılan doçent adaylarının, gö-revden uzakta geçirdikleri süre boyunca veya adli soruşturma ya da kovuşturma sonuçla-nıncaya kadar doçentlik başvurularına ilişkin işlemler durdurulur. Bunlardan haklarında kamu görevinden çıkarılma veya mahkûmiyet kararı verilenlerin doçentlik başvuruları iptal edilir."

düzenlemesinin yer aldığı,

Danıştay Beşinci Dairesince, anılan düzenleme uyarınca yapılan doçentlik başvurusunun iptali-ne ilişkin uyuşmazlıklarda Bölge İdare Mahkemesince verilen kararların **kesin** nitelikte olduğu yönünde karar verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:06/07/2021, E:2021/3728, K:2021/2453; T:23/12/2021, E:2021/2012, K:2021/4741; T:25/01/2022, E:2021/9615, K:2022/36*)

b. Pasaport üzerindeki şerh (tahdit) işlemine ilişkin uyuşmazlıklar

Danıştay Beşinci Dairesi tarafından; KHK'ya ekli listede ismine yer verilmek suretiyle başkaca bir işleme gerek kalmaksızın kamu görevinden çıkarılan davacının pasaportu üzerine davalı idare ta-rafından konulan şerh (tahdit) işleminin iptali istemiyle açılan davada Bölge İdare Mahkemesince verilen kararın 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinde sayılan temyiz edilebilecek kararlar arasında yer almadığı ve **kesin** nitelikte olduğu yönünde karar verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:18/05/2021, E:2021/2249, K:2021/1407*)

c. Rütbe geri alma işlemine ilişkin uyuşmazlıklar

Danıştay Beşinci Dairesince; 375 sayılı KHK'nın geçici 35/D-1. maddesi uyarınca veya doğrudan KHK eki liste ile rütbe geri alma işleminin iptali istemine ilişkin uyuşmazlıklarda Bölge İdare Mahkeme-since verilen kararların 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinde sayılan temyiz edilebilecek kararlar arasında yer almadığı ve **kesin** nitelikte olduğu yönünde karar verildiği bilgisi aktarılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire, T:08/03/2022, E:2021/3430, K:2022/797; T:13/06/2022, E:2021/9294, K:2022/4655*)

ç. **Taşınmaza ilişkin kira sözleşmesinin feshedilmesi ve taşınmazın tahliye edilmesi işlemine ilişkin uyuşmazlıklar**

6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un (667 sayılı KHK) "İrtifak ve intifa hakları ile kira sözleşmelerinin iptali" başlıklı 8. maddesinde,

*"(1) Mülkiyeti 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçe kapsamındaki idarelere, düzenleyici ve denetleyici kurumlara, sosyal güvenlik kurumlarına, mahalli idarelerle bu idareler tarafından kurulan birlik ve işletmelere, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıklara ve vakıflara ait olan her türlü taşınmazın yararlanıcıları ile kiracılarının, milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatının değerlendirilmesi halinde **irtifak ve intifa hakları ile kira sözleşmeleri ilgili kurum ve kuruluş tarafından resen iptal edilir.** Bu durumda, ilgili kurum ve kuruluşlara ait ve sözleşme tarihinde mevcut bina, yapı ve tesisler hariç olmak üzere, taşınmazların üzerinde yapılan bina, yapı ve tesisler ile her türlü taşınır, alacak ve haklar, belge ve evrak 23/7/2016 tarihinden geçerli olmak üzere bedelsiz olarak Hazineye devredilmiş sayılır."*

düzenlemesinin bulunduğu,

Danıştay Beşinci Dairesinin; anılan düzenleme uyarınca taşınmaza ilişkin kira sözleşmesinin feshedilmesine ve taşınmazın tahliye edilmesine ilişkin işlemin iptali isteminin incelendiği uyuşmazlıklarda Bölge İdare Mahkemesince verilen kararların 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinde sayılan temyiz edilebilecek kararlar arasında yer almadığı ve **kesin** nitelikte olduğu yönünde karar verdiği ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:07/06/2018, E:2018/550, K:2018/14885; T:12/10/2021, E:2019/1653, K:2021/3035*)

d. **Taşınmaza ilişkin satış işleminin muvazaalı olduğu gerekçesiyle taşınmazın Hazine'ye devri işlemine ilişkin uyuşmazlıklar**

Danıştay Beşinci Dairesi tarafından; taşınmaza ilişkin satış işleminin muvazaalı olduğu gerekçesiyle 675 sayılı KHK'nın 12. maddesi uyarınca taşınmazın Hazine'ye devrine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davalarda verilen kararların 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinde sayılan **temyiz edilebilecek kararlar arasında yer almadığı**, ayrıca miktara bağlı bir alacak isteminin de söz konusu olmadığı gerekçesiyle, bu kararlara karşı yapılan temyiz isteminin incelenmeksizin reddine karar verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Dairesi, T:30/06/2021, E:2020/2232, K:2021/2410*)

e. Dosyanın işlemten kaldırılmasına ilişkin yargı kararlarına yönelik temyiz istemlerinin incelenmesi

Danıştay Beşinci Dairesi kararlarında; yargı mercilerince verilen “dosyanın işlemten kaldırılması” kararlarının, davayı nihayete erdirmeyen “ara kararı” niteliğinde olduğundan, temyiz edilebilecek kararlar arasında yer almadığının belirtildiği aktarılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire, T:03/03/2021, E:2020/374, K:2021/509*)

Bu kapsamda, 667 sayılı KHK’nın 2/3. ve 668 sayılı KHK’nın 2/4. maddeleri uyarınca kapatılan kurumların bağılı olduğu şirketlerin 670 sayılı KHK’nın 5/3. maddesi uyarınca resen terkinde verilen dosyanın işlemten kaldırılması kararları ile ilgili olarak;

» Tüzel kişilik adına açılan davalarda, **davanın açıldığı tarihte tüzel kişilik ayakta olmakla birlikte dava devam ederken tüzel kişiliğin Ticaret Sicil Gazetesi’nden terkinde** ile son bulunduğu durumlarda, 2577 sayılı Kanun’un 26/1. maddesi uyarınca, davayı takip hakkı kendisine geçen başvurusuna kadar **dosyanın işlemten kaldırılması** kararı verilmesinin doğru bir uygulama olduğu, bu karar temyizi kabil bir karar olmadığından, Danıştay Beşinci Dairesince temyiz isteminin incelenmeksizin reddine karar verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:23/02/2021, E:2018/4045, K:2021/395*)

» Tüzel kişilik adına açılan davalarda, davanın açıldığı tarihte tüzel kişilik ayakta olmakla birlikte dava devam ederken tüzel kişiliğin Ticaret Sicil Gazetesi’nden terkinde ile son bulunduğu durumlarda, 2577 sayılı Kanun’un 26/1. maddesi uyarınca, davayı takip hakkı kendisine geçen başvurusuna kadar **dosyanın işlemten kaldırılması** kararı verilmesi ve bu karara karşı yapılan **istinaf başvurularının ehliyet yönünden reddi** halinde Danıştay Beşinci Dairesince incelenen karar “istinaf başvurusunun ehliyet yönünden reddi” kararı olduğundan ve dosyanın işlemten kaldırılması kararı istinafı/temyizi kabil bir karar olmadığından, Bölge İdare Mahkemesince incelenmeksizin ret kararı verilmesi gerekirken istinaf başvurusunun ehliyet yönünden reddi kararı verilmesinin hukuka uygun görülmediği gerekçesiyle Dairece bozma kararı verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:03/03/2021, E:2020/374, K:2021/509*)

f. Kapatılan kurum ve kuruluşlardan işçilik alacaklarının ödenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddi işlemine ilişkin uyuşmazlıklar

Danıştay Beşinci Dairesince bu tür uyuşmazlıkların temyize tabi olup olmadığı belirlenirken, talep tutarının toplamının 2577 sayılı Kanun’un 46. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer verilen **yasal sınırın altında kalıp kalmadığı** yönünde bir değerlendirme yapıldığı belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:12/02/2021, E:2019/1892, K:2021/248*)

11. İdari işlem ile kamu görevinden çıkarılanların kanun hükmünde kararname eki listelerle de kamu görevinden çıkarılması halinde izlenecek usul ve verilen kararlar

- » Danıştay Beşinci Dairesince; davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin idari işleme karşı açılan dava incelenirken davacının aynı zamanda KHK eki listede adına yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılmış olduğu tespit edildiğinde, davacının KHK eki listede adına yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılmış olmasının, kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin idari işlemi ortadan kaldırıncı veya değiştirici nitelikte olmadığı, idari işlemin hukuk âlemindeki varlığını sürdürdüğü ve idari işleme karşı açılan davada işin esasının incelenmesi gerektiği, hatta davacı daha sonra Komisyon kararıyla görevine iade edilmiş olsa bile, bu durum davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin idari işlemin davalı idare tarafından geri alındığı veya bir başka işlemle ortadan kaldırıldığı anlamına gelmediğinden, kamu görevinden çıkarmaya ilişkin idari işleme karşı açılan davanın esasının incelenmesi gerektiği görüşünün benimsendiği ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:08/04/2021, E:2019/1645, K:2021/964*)
- » Ayrıca, davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin idari işleme karşı açılan dava incelenirken, davacının KHK eki listede adına yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılmasına karşı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na yaptığı başvurunun incelenme aşamasında olduğu ya da başvurunun Komisyonca reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle idare mahkemesinde açtığı davanın derdest olduğu anlaşıldığında, davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin idari işleme karşı açılan dava ile Komisyon tarafından verilen karara karşı açılan davada verilecek kararın birbirini etkileyecek olması nedeniyle 2577 sayılı Kanun'un 38 ve devamı maddelerinde yer alan "bağlantılı davalara ilişkin hükümler" dikkate alınarak değerlendirme yapılması gerektiği yönünde Danıştay Beşinci Daire kararlarının bulunduğu belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:07/04/2021, E:2018/3565, K:2021/941; T:07/02/2022, E:2021/602, K:2022/270; T:13/12/2021, E:2021/558, K:2021/4494*)

12. Yargılamanın yenilenmesi sebeplerine ilişkin uyumsuzluklar

FETÖ/PDY ile irtibat ve iltisaktan bahisle kamu görevinden çıkarma işlemine karşı açılan davalarda yargılamanın yenilenmesi sebepleri ile ilgili verilen kararlar tartışılmıştır.

a. İdare Mahkemesi kararının dayanağı Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamelerinin kanunlaşarak yürürlükten kalkması

Danıştay Beşinci Dairesince; davacının KHK uyarınca kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davada verilen "incelenmeksizin ret" kararının, kararın dayanağı OHAL

KHK'larının kanunlaşarak yürürlükten kalktığı ileri sürülerek yargılamanın yenilenmesi suretiyle kaldırılması isteminin, **yargılamanın yenilenmesi koşullarının oluşmadığı** gerekçesiyle reddi gerektiği yönünde karar verildiği bilgisi aktarılmıştır. (*Danıştay Beşinci Daire, T:22/02/2021, E:2019/305, K:2021/387*)

b. Olağanüstü halin kalkmış olması

Danıştay Beşinci Dairesince; davacının KHK uyarınca kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davada verilen “karar verilmesine yer olmadığı ve dosyanın incelenmek üzere Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu’na gönderilmesi” yolundaki kararın, olağanüstü halin kalktığı ileri sürülerek yargılamanın yenilenmesi suretiyle kaldırılması isteminin, **yargılamanın yenilenmesi koşullarının oluşmadığı** gerekçesiyle reddi gerektiği yönünde karar verildiği belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:16/02/2021, E:2019/2093, K:2021/308*)

c. İdare mahkemesi kararının dayanağı soruşturmanın, kovuşturma yapılmasına yer olmadığı kararıyla sonuçlanması

Danıştay Beşinci Dairesince; davacının KHK uyarınca kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararı davacı hakkında Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma yürütülmesi esas alınarak verilmiş ise de, İdare Mahkemesi kararından sonra davacı hakkında kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği dikkate alındığında, 2577 sayılı Kanun’un 53. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde yer alan “karara esas olarak alınan bir ilam hükmünün, kesinleşen bir mahkeme kararıyla bozularak ortadan kalkması” düzenlemesi uyarınca, yargılamanın yenilenmesine ilişkin diğer usuli şartların da oluşması halinde, söz konusu İdare Mahkemesi kararına konu uyumsuzluğa ilişkin **yargılamanın yenilenmesi isteminin kabulüne karar verilmesi gerektiği** yönünde karar verildiği ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:21/06/2021, E:2019/4815, K:2021/2096*)

II- ESASA İLİŞKİN KONULAR

1. İrtibat ve iltisak kavramları

Terör örgütleriyle veya MGK’ca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplarla “irtibatlı” ve “iltisaklı” olma kavramının neyi ifade ettiği ile ilgili olarak Danıştay Beşinci Daire kararlarında yapılan tespit ve değerlendirmeler aşağıda belirtildiği şekilde aktarılmıştır:

İltisakın “kavuşan, bitişen, birleşen”, irtibatın ise “bağlantılı” olarak tanımlandığına ilişkin Anayasa Mahkemesi kararına (T:14/11/2019, E:2018/89, K:2019/84) atıf yapıldığı, irtibat ve iltisak kavramlarıyla, kişilerin cezai sorumluluğunu gerektiren örgüte üyelik ve mensubiyet kavramlarına nazaran terör örgütleri ile daha az yoğun ve atipik bir bağlantının vurgulandığının açık olduğunun, bu kapsamda kişilerin terör örgütleri ile irtibat ve iltisaklarının ortaya konulabilmesi için, örgütün amaçlarının gerçekleştirilmesi ya da örgütten yarar sağlamak maksadıyla gerek örgütten gelen talimatlar doğrultusunda gerekse inisiyatif olarak bulundukları hal ve hareketler neticesinde örgüte veya kendilerine yarar sağladıkları ya da örgütle amaç birliği veya sosyal birliktelik görünümü içinde oldukları yönünde kanaat oluşmasının yeterli olacağının, bu bağlamda, üstün bir kamu gücü yetkisi niteliğindeki yargı yetkisini kullanan yargı mensupları yönünden örgüt ile irtibat ve iltisak hususu değerlendirildiğinde, yetki ve nüfuzlarını kullanarak örgütün amaçlarını gerçekleştirmesi için ya da örgütün talimatları doğrultusunda kendilerine veya başkalarına yarar sağlamak için birtakım hal ve hareketlerde bulunmak suretiyle demokratik anayasal düzene sadakat yükümlülüklerini ihlal ettikleri yönünde bir kanaat oluşması halinde örgüt ile irtibat ve iltisaklarının bulunduğunu söylemenin mümkün olacağının, irtibat ve iltisaktan bahisle KHK ile meslekten veya kamu görevinden çıkarılmaya ilişkin kararların, adli suç veya disiplin suçu işlenmesi karşılığında uygulanan yaptırımlardan farklı olarak, terör örgütleri ile milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu kabul edilen yapıların kamu kurum ve kuruluşlarındaki varlığını ortadan kaldırmayı amaçlayan olağanüstü bir tedbir niteliğinde olduğunun, irtibat ve iltisakın Devlete sadakat yükümlülüğünün yitirildiğini ortaya koyan ve söz konusu olağanüstü tedbirin uygulanmasını gerektiren hallerden olduğunun belirtildiği aktarılmıştır. (Danıştay Beşinci Daire, T:17/11/2020, E:2016/56920, K:2020/5202)

2. FETÖ/PDY ile irtibat ve iltisak yönünden delil durumu ve dosyaların incelenmesi

Bylock, Bank Asya hesabı, Cihan Medya Dağıtım A.Ş. ödeme bilgisi, Kimse Yok Mu Derneği ödeme bilgisi, örgüte müzahir kurumda sigorta kaydı, Aktif Eğitimciler Sendikası üyeliği, Gizli Tanık “Garson”dan ele geçirilen kodlamalar, Gizli Tanık “Albatros”tan ele geçirilen kodlamalar, örgüte müzahir lise ve/veya üniversite mezunu olma, eş, çocuk ve diğer yakınların FETÖ/PDY ile bağlantısı gibi hususların FETÖ/PDY ile irtibat ve iltisak yönünden nasıl değerlendirilmesi gerektiği tartışılmış ve dosyadaki delil durumu, davacının bu delillere karşı iddiaları, ara karar(lar)a davalı idareler ile diğer kurumlarca verilen cevaplar, davacının FETÖ/PDY terör örgütü ile bağlantısı konusunda adli yargı mercilerince verilen kararlar ve FETÖ/PDY terör örgütü ile ilgili yargı kararları dikkate alınarak yapılacak değerlendirme sonucunda davacının FETÖ/PDY ile irtibat ve iltisakı hakkında karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

FETÖ/PDY ile irtibat ve iltisakı bulunduğundan bahisle kamu görevinden çıkarılan ve bu işleme karşı idari yargıda dava açan kişiler hakkında adli mercilerce verilen kararların idari yargıdaki davalara etkisi tartışılmıştır. Danıştay Beşinci Dairesince, davacının FETÖ ile irtibat ve iltisakı bulunduğu ya da bulunmadığı konusunda hükme varılması için; davacı hakkında salt FETÖ terör örgütüne üye olmak suçundan devam eden ceza soruşturması bulunmasının (Danıştay Beşinci Daire, T:29/11/2021,

E:2019/2005, K:2021/4088), kovuşturmaya yer olmadığına (*Danıştay Beşinci Daire*, T:10/11/2021, E:2021/2035, K:2021/3570), beraate (*Danıştay Beşinci Daire*, T:10/11/2021, E:2021/2035, K:2021/3570), mahkûmiyete (*Danıştay Beşinci Daire*, T:22/11/2021, E:2020/1227, K:2021/3901; T:30/05/2022, E:2021/1945, K:2022/3850) ya da hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına (*Danıştay Beşinci Daire*, T:10/11/2021, E:2018/5298, K:2021/3557) karar verilmiş olmasının tek başına delil niteliği taşımadığı belirtilmiştir. Bu sebeple, Danıştay Beşinci Dairesince; davacı hakkında irtibat/iltisak değerlendirmesi yapılırken, davacı hakkındaki ceza soruşturmasındaki ve varsa ceza kovuşturmasındaki (kesinleşmiş takipsizlik ya da beraat kararı ile sonuçlanmış olsa dahi) tespitlerin de irtibat ve iltisak noktasında değerlendirilmesi gerektiğinin (*Danıştay Beşinci Daire*, T:29/11/2021, E:2019/2005, K:2021/4088), bu değerlendirme yapılırken ceza mahkemesi kararındaki hukuki değil, maddi tespitlerin (Ayrıntılı ByLock, Bank Asya, tanık beyanları, ikrarlar gibi) dayanak alınmasının mümkün olduğu belirtilmiştir. Mahkemece salt davacı hakkında FETÖ üyeliğinden verilen mahkumiyet hükmü, davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işleme karşı açılan davada ret hükmü verilmesine gerekçe olarak alındıysa ve dosyanın Dairede karara bağlandığı tarihte bu mahkumiyet hükmü kesinleşmemiş ise, Dairece, ceza yargılamasının konusunun örgüt üyeliğine ilişkin olması nedeniyle Mahkemenin masumiyet karinesini ihlal ettiği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire*, T:06/12/2021, E:2021/8772, K:2021/4249)

Yazılı yargılama usulünün uygulandığı idari yargı düzeninde uygulaması bulunmayan tanık dinleme yöntemine, OHAL mevzuatı kapsamında tesis edilen işlemlere karşı açılan davalarda başvurulabilip başvurulamayacağı hususu tartışılmıştır. Danıştay Beşinci Dairesince ilk derece mahkemesi olarak yapılan yargılamalar kapsamında bu yönetime şu ana kadar başvurulmadığı gibi, temyizen incelenen dosyalar kapsamında da bu hususa ilişkin bir değerlendirme yapılmadığı belirtilmiştir.

Dosyaların incelenmesinde ve delillerin değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken hususlar tartışılmıştır:

- » Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararlarına karşı açılan davalarda, Danıştay Beşinci Dairesince, Komisyon kararından sonra ilk defa davalı idarece dosyaya sunulan belgelerin davacıya tebliğinin arandığı belirtilmiştir.
- » Mahkemece/istinaf dairesince, davacının kamu görevinden çıkarılmasının sebep unsuru olarak dosyaya sunulan delil ve tespitler hakkında iltisak ve irtibat kavramları yönünden irdeleme ve değerlendirme yapılmadan verilen hükmün, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının bir unsuru olan gerekçeli karar hakkına aykırı olduğu yönünde Danıştay Beşinci Daire kararlarının bulunduğu belirtilmiş ve bu kararlarda şu gerekçelere yer verildiği aktarılmıştır:

"Anayasa'nın 36. maddesinin 1. fıkrasında, 'Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.'; 141. maddesinin 3. fıkrasında, 'Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.' düzenlemelerine yer verilmiş; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 24. maddesinin (e) fıkrasında, kararın dayandığı hukuki sebepler ile gerekçe, kararlarda bulunacak hususlar arasında sayılmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 'Adil Yargılanma hakkı' başlıklı 6. maddesinde, herkesin, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini isteme hakkına sahip olduğu belirtilmiş olup, adil yargılanma hakkının düzenlendiği bu maddede, kanun ile kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davanın görülmesi, davanın makul bir süre içinde sonuçlandırılması, hakkaniyete uygun yargılama ve aleni yargılama ilkelerine açıkça yer verildiği görülmektedir. Hakkaniyete uygun yargılama ilkesi, silahların eşitliği, çelişmeli yargılama ve gerekçeli karar hakkı unsurlarının bir arada mevcut olmasını gerektirmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları çerçevesinde, gerekçeli karar hakkı denetiminin, gerekçenin yasal olup olmadığı, yeterli ve makul olup olmadığı, gerekçenin öğrenilip öğrenilmediği, tarafların iddialarının karşılanıp karşılanmadığı, gerekçenin makul sürede yazılıp yazılmadığı ilkeleri açısından yapıldığı görülmektedir.

Bu bağlamda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına göre, bir uyumsuzluk ayrıntılı ve yeterli gerekçeye yer verilmeden karara bağlanıyorsa adil ve hakkaniyete uygun yargılama açısından ihlal gerçekleşebilmektedir. Soyut, genel ve belirsiz kavramların veya kanunda yer alan ifadelerin tekrarından ibaret olan, maddi ve hukuki unsurların yüzeysel olarak ele alındığı gerekçelendirme şekli, yetersiz gerekçelendirme olarak ifade edilir. Buna örnek olarak, kararda yalnız yasal ifadelere atıf yapılması, başka bir anlatımla kanunda yer alan terim ve kavramların tekrarlanması hali gösterilebilir. Dolayısıyla, soyut yasal anlatımların tekrarlanması başlı başına yeterli olarak görülmemekte olup, yasadaki soyut kavramların gerekçe aracılığıyla analiz edilerek somutlaştırılması gerekmektedir. Yetersiz gerekçeyle verilmiş bu kararlarda da, aslında gerekçe bulunmakla birlikte, bu gerekçelendirme içerik ve format bakımından tatmin edici düzeyde olmamaktadır. Bu durum ise, tek başına hüküm etkinliğini ve saygınlığını zedelemektedir.

Anayasa Mahkemesi'nin 13/06/2013 tarihli ve Başvuru No: 2013/1235 sayılı kararında da, ilke olarak mahkeme kararlarının gerekçeli olmasının, adil yargılanma hakkının bir gereği olduğu; mahkemelerin dava konusu maddi olay ve olguların kanıtlanmasını, delillerin değerlendirilmesini, hukuk kurallarının yorumlanmasını ve uygulanmasını, uyumsuzlukla ilgili vardığı sonucu, sonuca varmasında kullandığı takdir yetkisinin sebeplerini makul bir şekilde gerekçelendirmek zorunda olduğu; bu gerekçelerin oluşturulmasında açıkça bir keyfilik görüntüsünün olmaması ve makul bir biçimde gerekçe gösterilmesi halinde adil yargılanma hakkının ihlâlinden söz edilemeyeceği; makul gerekçenin, davaya konu olay ve olguların mahkemece nasıl nitelendirildiğini, kurulan hükmün hangi nedenlere ve hukuki düzenlemelere dayandırıldığını ortaya koyacak, olay ve olgular ile hüküm arasındaki bağlantıyı gösterecek nitelikte olması gerektiği; zira tarafların, o dava yönünden hukuk düzenince hangi nedenle haklı veya haksız görüldüklerini anlayıp değerlendirebilmeleri için ortada usulüne uygun şekilde oluşturulmuş, hükmün hangi nedenle o içerik ve kapsamda verildiğini gösteren, ifadeleri özenle seçilmiş ve kuşkuyla yer vermeyecek açıklıktaki bir ge-

rekçe bölümünün ve bununla uyumlu hüküm fıkralarının bulunmasının zorunlu olduğu; bununla birlikte, derece mahkemelerinin, taraflarca ileri sürülen tüm iddialara cevap verme zorunluluğunun bulunmadığı, hükme esas teşkil eden gerekçelerin nelerden ibaret olduğunu ortaya koymasının yeterli olduğu belirtilmiştir...

... kamu görevinden çıkarılma gerekçelerinden olan 'üyelik' unsuru, ceza kanunları ile tanımlanmış bir suç olduğundan idari yargı mercilerinin bu yönde bir inceleme yapmaları ve tespitte bulunmaları mümkün değildir. Zira Anayasa Mahkemesinin 24/06/2021 tarihli ve E:2018/81, K:2021/45 sayılı kararıyla, 7086 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 1. maddesinin 1. fıkrasının birinci cümlesinde yer alan '...üyeligi, mensubiyeti veya...' ibaresinin iptaline karar verilmiştir. Bu nedenle idari yargı yerlerince terör örgütleri ile iltisak ve irtibat noktasında değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda; ilgililer hakkında silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan verilen takipsizlik ya da beraat kararları ilgilinin FETÖ/PDY ile iltisak ve irtibatının bulunup bulunmadığı yönünden farklı bir değerlendirme yapılmasına hukuki engel oluşturmayacağı gibi, ilgili hakkında örgüt üyeliğinden kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunması da, anılan mahkumiyetin gerekçesi olan maddi tespitlere yönelik olarak ilgili hakkında irtibat ve iltisak kavramları yönünden idari yargı yerlerince ayrıca bir irdeleme yapılması gerekliliğini ortadan kaldırmayacaktır. Şüphesiz terör örgütüne üyelik suçundan kesinleşmiş mahkumiyet kararının bulunması irtibat ve iltisak değerlendirmesi yönünden önemli bir veri olmakla birlikte, dava konusu işlemin irtibat ve iltisak sebebine dayanması nedeniyle, idari yargı yerlerince işlemin sebep unsuru yönünden ayrıca değerlendirme yapılması zorunludur.

Söz konusu değerlendirmeler ışığında, kanun hükmünde kararname eki listede ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılan kişilerin, göreve iade talebiyle OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonuna yaptığı başvuruların Komisyon tarafından reddi üzerine açılan davalarda; idari yargı mercilerince, kişilerin terör örgütleri ile irtibat ve iltisakının bulunup bulunmadığı hususunun, Komisyon kararında yer alan veya davalı idarece dosyaya sunulan tespitler ile davacı hakkında yürütülen ceza soruşturması veya yargılamasında elde edilen maddi delillerin birlikte dikkate alınması suretiyle irdelenmesi gerekmektedir...."

(Danıştay Beşinci Daire, T:16/05/2022, E:2021/8024, K:2022/3141)

- » Kamu görevinden çıkarmaya ilişkin kamu kurum ve kuruluşlarının işlemlerine karşı açılan davalarda, eğer davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin işlemin gerekçesi, yani örgütle irtibat ve iltisakı bulunduğu "değerlendirmesi"nin dayanakları davalı idarece dava dosyasına sunulmamış ise, Mahkemece öncelikle, davalı idareye, davacı hakkında anılan örgütle iltisakı yahut irtibatı olduğu yönünde değerlendirme yapılmasına dayanak teşkil eden tespitlerin sorulması, ayrıca diğer kurum ve kuruluşlara da 2577 sayılı Kanun'un 20. maddesi uyarınca yapılacak ara kararla, ilgili hususların sorulması, söz konusu ara karar üzerine davalı idare ile diğer kurum ve kuruluşlarca gönderilecek bilgi ve belgeler davacıya tebliğ edilerek karşı beyanlarının alınmasından sonra davacının terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu ka-

rar verilen yapı, oluşum veya gruplara iltisakı yahut irtibatının bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi ve bu değerlendirme yapılırken davacı hakkındaki ceza soruşturmasındaki ve varsa ceza kovuşturmasındaki (kesinleşmiş takipsizlik ya da beraat kararı ile sonuçlanmış olsa dahi) tespitlerin de irtibat ve iltisak noktasında göz önüne alınması gerektiği yönünde Danıştay Beşinci Daire kararları bulunduğu ifade edilmiştir. (*Danıştay Beşinci Daire, T:29/11/2021, E:2019/2005, K:2021/4088*)

3. Kamu görevinden çıkarılıp daha sonra göreve iade edilenlere ilişkin uyuşmazlıklar

a. Atama

Danıştay Beşinci Dairesince bu konuda esastan verilmiş karar bulunmadığı belirtilmiştir.

b. Parasal haklar ve tazminat

Kamu görevinden çıkarılıp daha sonra iade edilenlere, kamu görevinden uzakta geçirdikleri süreye ilişkin mali ve sosyal haklarının ödeneceğini öngören düzenlemede yer alan “mali ve sosyal haklar” kavramının kapsamında nelerin bulunduğu, fiili çalışmaya bağlı olarak ödenen fazla çalışma ücreti, ek ders ücreti gibi ödemelerin bu kapsama dâhil olup olmadıkları hususu ile ilgili olarak Danıştay Beşinci Dairesince verilmiş bir kararın bulunmadığı belirtilmiştir. Öte yandan, doğrudan OHAL dönemi ve sonrasında çıkarılan mevzuata dayalı olarak tesis edilen işlemlere ilişkin uyuşmazlıklarla ilgili olmamakla birlikte, Sağlık Bakanlığı döner sermaye ek ödemesinden yararlanan Sağlık Bakanlığı personeli hakkında tesis edilen naklen atama, ikinci görevin üzerinden alınması gibi işlemlerin iptali istemiyle açılan davalar sonucunda verilen iptal kararları üzerine anılan personele döner sermaye ek ödemesinin yapılması gerekip gerekmediği hususunda Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunca verilen kararda; ilgililerin fiilen çalışmamasının, hukuka aykırı bulunan işlemde kaynaklandığı ve iptal edilen hukuka aykırı işlem sonucu tüm maddi hakların ödenmesinin, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu yönündeki Anayasa’nın 125. maddesinin son fıkrası hükmü ile bir idari işlemin yargı kararıyla iptal edilmesinin işlemin tesis edildiği tarihten önceki hukuki durumun geçerliliğini sağladığı yönündeki idare hukuku ilkesinin gereği olduğu gerekçesiyle, döner sermaye ek ödemesinin de davacıların yoksun kaldığı haklardan sayılarak ilgili dönem için kendilerine ödenmesi gerektiğine karar verildiği bilgisi aktarılmıştır. (*Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu, T:12/12/2018, E:2013/2, K:2018/2*)

Ayrıca, kamu görevinden çıkarılıp daha sonra göreve iade edilenlerin tazminat talep edemeyecekleri ile ilgili düzenlemenin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılmış bir başvuru bulunduğu bilgisi paylaşılmıştır.

4. Kapatılan kurum ve şirketlere ilişkin uyuşmazlıklar

Kapatılan kurumlardan alacakların tahsiline ilişkin mevzuat tartışılmış ve Danıştay Beşinci Dairesince bu konuda verilen bir karara konu uyuşmazlık aktarılmıştır: **667 ve 668 sayılı KHK'lar** uyarınca, kapatılan kurumlara ait borçlardan dolayı hiçbir şekilde **Hazine'den bir hak ve talepte bulunulamayacağı**nın belirtildiği, **Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının bir Genelgesiyle**; 667 ve 668 sayılı KHK'larla kapatılan kurum ve kuruluşlardan borcu bulunanlar hakkında, 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinin 20. fıkrası ve 6183 sayılı Kanun'un mükerrer 35. maddesi hükümleri çerçevesinde **tüzel kişilik yöneticileri, yetkilileri ve kanuni temsilcileri ve teşekkülü idare edenler ile limited şirket statüsünde olanların ortakları** hakkında icra takip işlerine derhal başlanması ve 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yürütülecek tüm cebri icra işlemlerinin ivedilikle yerine getirilmesi gerektiğinin düzenlendiği; davacının mütevellî heyet başkan yardımcısı olduğu Üniversite'nin 667 sayılı KHK uyarınca kapatılması ve tüm malvarlığının Hazine'ye intikal etmesi üzerine, Üniversite'nin ödenmeyen sigorta prim borcu nedeniyle mütevellî heyet başkan yardımcısı sıfatıyla davacının şahsi taşınır ve taşınmaz mallarının haczedildiği, bunun üzerine davacının anılan Genelge düzenlemesinin iptali istemiyle Danıştay Beşinci Dairesinde dava açtığı, Dairece verilen kararda (Danıştay Beşinci Daire, T:15/12/2021 tarihli, E:2018/1061, K:2021/4569); Genelge'den kısa bir süre sonra 17/08/2016 tarihinde yürürlüğe giren **670 sayılı KHK'nın 5. maddesinde**, KHK'larla kapatılan ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya Hazine'ye devredilen kurum ve kuruluşlardan devralınan varlıklarla ilgili olup kanaat getirici defter, kayıt ve belgelerle tevsik edilen borç ve yükümlülükleri tespiti ve belli şartlarla bu varlıkların değerlendirilmesi suretiyle bunları uygun bir takvim dahilinde ödemeye **vakıflar yönünden Vakıflar Genel Müdürlüğü, diğerleri yönünden ise Maliye Bakanlığının yetkili kılındığının** belirtildiği; kapatılan kurum ve kuruluşların her türlü borçlarından dolayı Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya Maliye Bakanlığına başvuru imkanı getirildiği, dolayısıyla 670 sayılı KHK'nın 5. maddesiyle dava konusu Genelge hükmünü hukuken etkisiz kılacak şekilde düzenleme getirildiği ve kapatılan kurum ve kuruluşların malvarlığının bedelsiz olarak Hazine'ye devredilmesi nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsil edilmesi olanağının kalmadığından bahsedilemeyeceği, bu nedenle dava konusu Genelge'nin 670 sayılı KHK'ya aykırı hale geldiği; bu durumda, kapatılan kurum ve kuruluşların sigorta prim borçlarının; 670 sayılı KHK'nın 5. maddesi uyarınca kapatılan kurum ve kuruluşların devredilen mal varlığından tahsili yoluna gidilmesi, tahsil edilememesi veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması üzerine 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinin 20. fıkrası ve 6183 sayılı Kanun'un mükerrer 35. maddesi hükümleri çerçevesinde tahsili yoluna gidilmesi gerektiğinden, 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinde belirtilen yola başvurulmaksızın, malvarlığının bedelsiz olarak Hazine'ye devredilmesi nedeniyle sigorta prim alacaklarının tahsil edilmesi olanağının kalmadığından bahisle kapatılan kurum ve kuruluşların tüzel kişilik yöneticileri, yetkilileri ve kanuni temsilcileri ve teşekkülü idare edenler hakkında icra takip işlerine başlanması yönündeki dava konusu Genelge düzenlemesinde hukuka uyarlık görülmediği değerlendirilmesinde bulunulduğu aktarılmıştır.

FOTOĞRAFLAR

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

T.C.
Danıştay Başkanlığı
Turkish Council of State

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:149
Eskişehir Yolu 10. Km Çankaya / ANKARA
www.danistay.gov.tr